

BouwMonitor juni-juli 2020

Onderzoeksrapport voor de bouw-, vastgoed- en installatiesector

Index

Introductie

Omzet ontwikkeling & prognose 2020

Genomen en geplande maatregelen

Themavragen

Aanbestedingen

Omzetverwachting

Productie van nieuwbouwwoningen

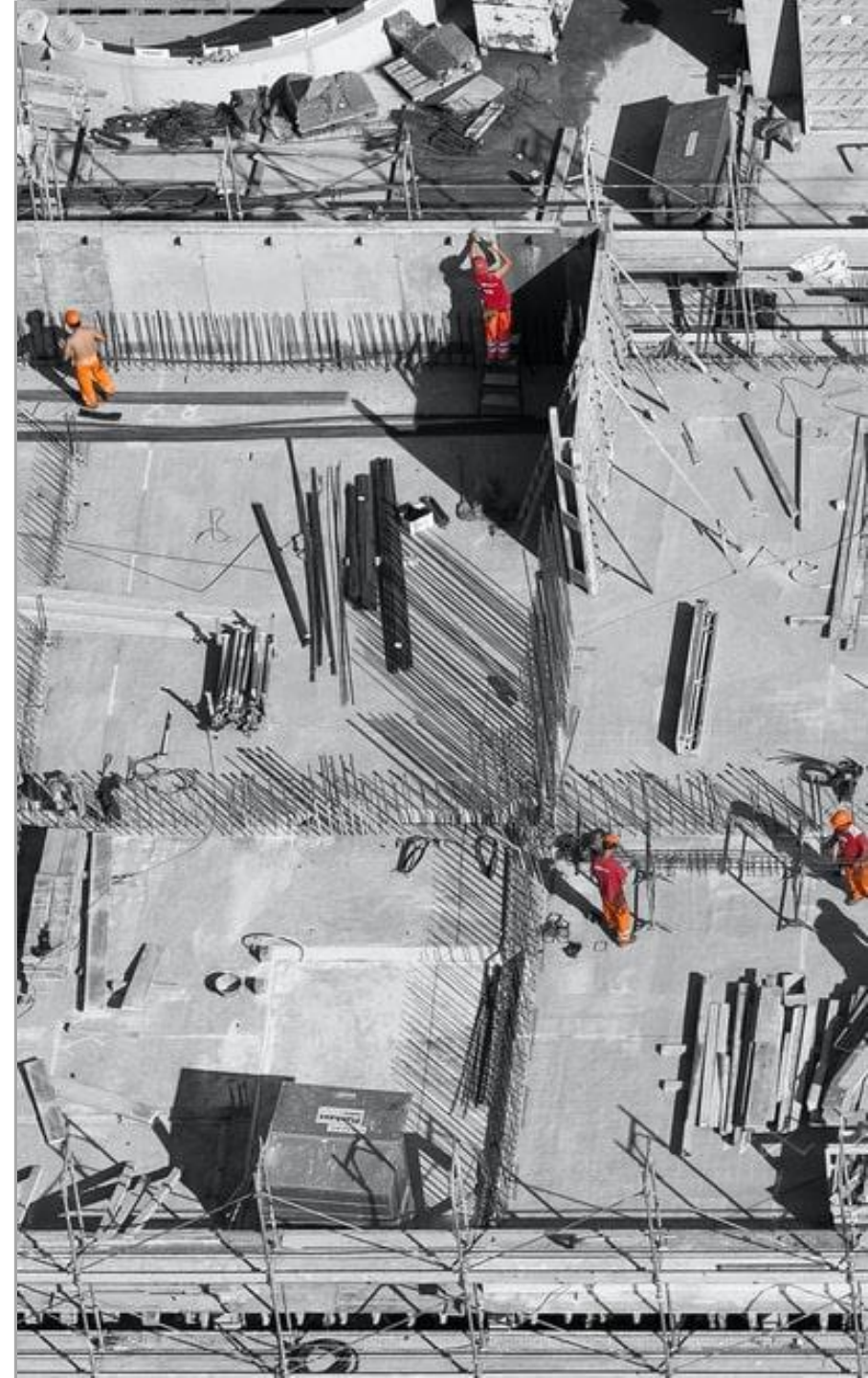
Investing

Houding t.a.v. prijzen

Coronamaatregelen

Belangenbehartiging vastgoedsector

Onderzoeksverantwoording

Introductie

Het Corona virus veroorzaakt veel onzekerheid voor de Nederlandse maatschappij en de vastgoed-, bouw- en installatiesector. Momenteel wordt er veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van het virus door losse partijen, maar geen enkel onderzoek kijkt naar de gehele bouwkolom.

USP Marketing Consultancy en Vakmedianet hebben daarom het initiatief genomen om de bouwbrede BouwMonitor te starten. Wij zien, denken en vinden dat fabrikanten, vastgoedpartijen, handelaren, brancheorganisaties, architecten, afbouwers, aannemers en installateurs ook moeten weten wat er met de andere partijen gebeurt. De BouwMonitor combineert daarom alle inzichten van alle disciplines van de bouw-, installatie- en vastgoedsector in 1 onderzoek.

Via de BouwMonitor wordt maandelijks inzicht verschaft in belangrijke bouwindicatoren zoals de omzetontwikkeling en orderportefeuille van elke partij in bouwkolom. Door alle partijen te monitoren brengt de BouwMonitor de effecten van het Coronavirus op de bouwwereld en het herstel van de sector in kaart.

De BouwMonitor heeft elke wave een ander thema, zoals de gevolgen voor personeel, digitalisering, de supply chain en de levering van materiaal. Ook na het Coronavirus zullen thema's zoals duurzaamheid en digitalisering een rol blijven spelen, en het is belangrijk om te monitoren hoe het gaat met deze thema's voor, tijdens en na deze crisis. De BouwMonitor geeft via het themadeel inzicht in de gevolgen van het Coronavirus op deze trends.

Dit is het rapport voor wave 4 van de BouwMonitor, met de resultaten voor de maand juni 2020 en de verwachting voor juli 2020.

Het eerstvolgende rapport verschijnt in week 32, de eerste week van augustus. In dit rapport wordt gekeken naar de omzetontwikkeling van marktpartijen in de bouw in juli 2020 en de verwachting voor augustus 2020.

Belangrijkste inzichten BouwMonitor Juni-Juli 2020

De omzetontwikkeling in juni 2020 was veel positiever dan in voorgaande maanden

Vooraf in de toeleverende industrie, handel, installatie- en afbouwsectoren zijn relatief veel bedrijven met een omzetstijging t.o.v. juni 2019; soms zelfs dubbele cijfers. Er blijven echter ook bedrijven met omzetsdaling die het gemiddelde dempen. Deze daling kan liggen aan de terugloop in investeringen in vastgoed, uitgestelde projecten en door minder vraag vanuit bedrijven in getroffen sectoren retail en hospitality.

1

Laagste % vertraagde en geannuleerde projecten sinds de start van Coronatijd

Het aandeel van uitgestelde (13%) en geannuleerde (6%) projecten is op het laagste punt. De helft van de partijen geeft aan dat de annuleringen vanuit bedrijven komt en niet vanuit particulieren, de overheid en investeerders. Deze terugloop in projecten van bedrijven kan komen door tegenvallende cijfers in H1 2020 en lagere vraag vanuit consumenten, maar wellicht ook door veranderingen op lange termijn in kantoorgebruik.

2

Productieverlies loopt snel terug in juni

Waar in april 59% en in mei 50% van de bedrijven kampte met productieverlies, is dit aandeel teruggelopen naar 'slechts' 40% in juni. Ook is het productieverlies zelf minder geworden: de meerderheid geeft aan minder dan 5% verlies te ondervinden. Leveringsproblemen met materiaal blijft het grootste heikelpunt. Voor het doorzetten van het herstel op de middellange termijn blijft de omzetontwikkeling bij architecten een punt van aandacht.

3

Er worden weer meer ZZP'ers ingehuurd

Steeds meer bedrijven geven aan weer ZZP'ers in te huren. Dit hangt samen met de verbeterde omzetcijfers en minder uitgestelde en geannuleerde projecten. Ook zijn er geen grootschalige ontslagen van tijdelijk en vast personeel geweest in de afgelopen tijd, hoewel het aandeel van bedrijven met overheidssteuning zoals de NOW laag ligt.

4

Verandering in indicatoren

Verandering wave 4 (begin juli) ten opzichte van wave 3 (begin juni), per sector

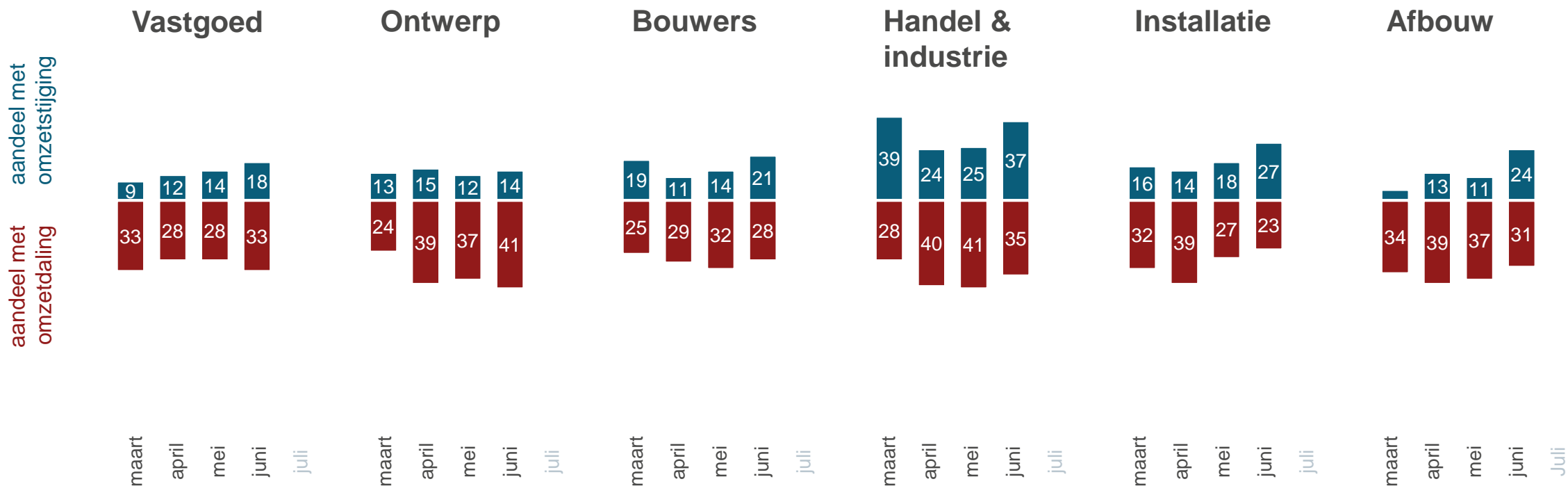
Leeswijzer		=	Gelijk gebleven
▲	Absolute stijging, dit is goed	▼	Absolute daling, dit is goed
▲	Absolute stijging, dit is slecht	▼	Absolute daling, dit is slecht

	Vastgoed	Ontwerp	Bouwers	Handel & industrie	Installatie	Afbouw
Sentiment (% optimistisch over economie)	▲	▼	▲	▲	▲	▲
Omzet juni (ten opzichte van juni 2019)	▲	▲	▲	▲	▲	▲
Verwachte omzet juli (ten opzichte van juli 2019)	▲	▲	▲	▲	▲	▲
Orderboek in maanden (eind juni)		▼	▲		▼	=
% projecten geannuleerd (eind juni)		=	▲		▼	▼
% met steun van overheid (eind juni)	=	=	▲	=	=	=

Omzetstijgers en –dalers

% van bedrijven dat een omzetstijging of –daling zag in juni 2020 ten opzichte van juni 2019, trend, per sector

Redenen voor omzet daling juni 2020

Bedrijven dat een omzetsdaling zag in juni 2020 ten opzichte van juni 2019, juni 2020, totaal, per sector

Belangrijkste oorzaken omzet daling

		Ontwerp	Bouwers	Handel & industrie	Installatie	Afbouw
Minder projecten door Corona crisis	76%	84%	71%	67%	80%	76%
Minder projecten Stikstof problematiek	25%	16%	38%	39%	13%	10%
Minder projecten PFAS restricties	20%	14%	31%	31%	10%	7%
Vertraging in projecten door levering van materiaal	16%	6%	17%	27%	18%	14%
Vertraging in projecten door ziekteverzuim	9%	1%	10%	14%	13%	7%
Algemene vertraging / uitstel van projecten	7%	9%	8%	7%	5%	0%

Bouwsentiment

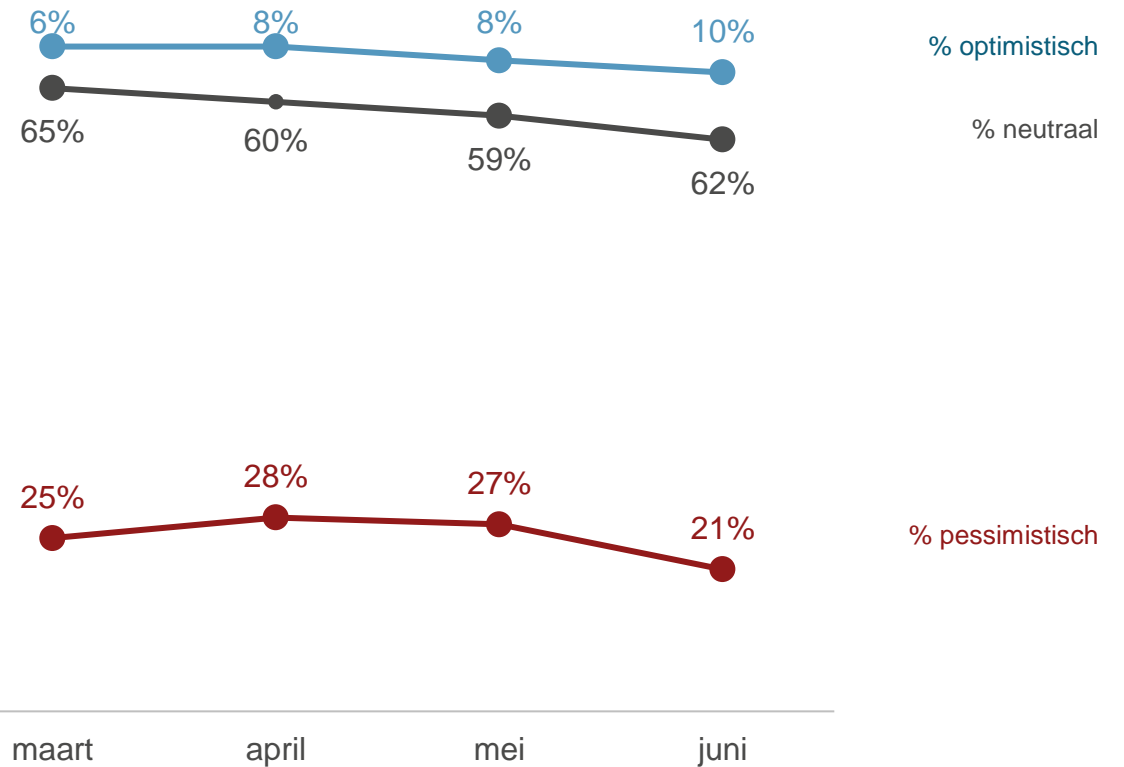
Het sentiment over de economie, juni 2020, totaal

Sentiment over de economie

Optimistisch de economie zal herstellen binnen 2 tot 3 maanden en zal net zo hard of harder groeien dan voor COVID-19

Neutraal De economie zal 6 tot 12 maanden worden beïnvloed door COVID-19 en zal daarna stagneren of een trage groei vertonen

Pessimistisch COVID-19 zal een langdurige impact hebben op de economie en zal in een (langdurige) recessie terechtkomen

Benutting overheidsondersteuning

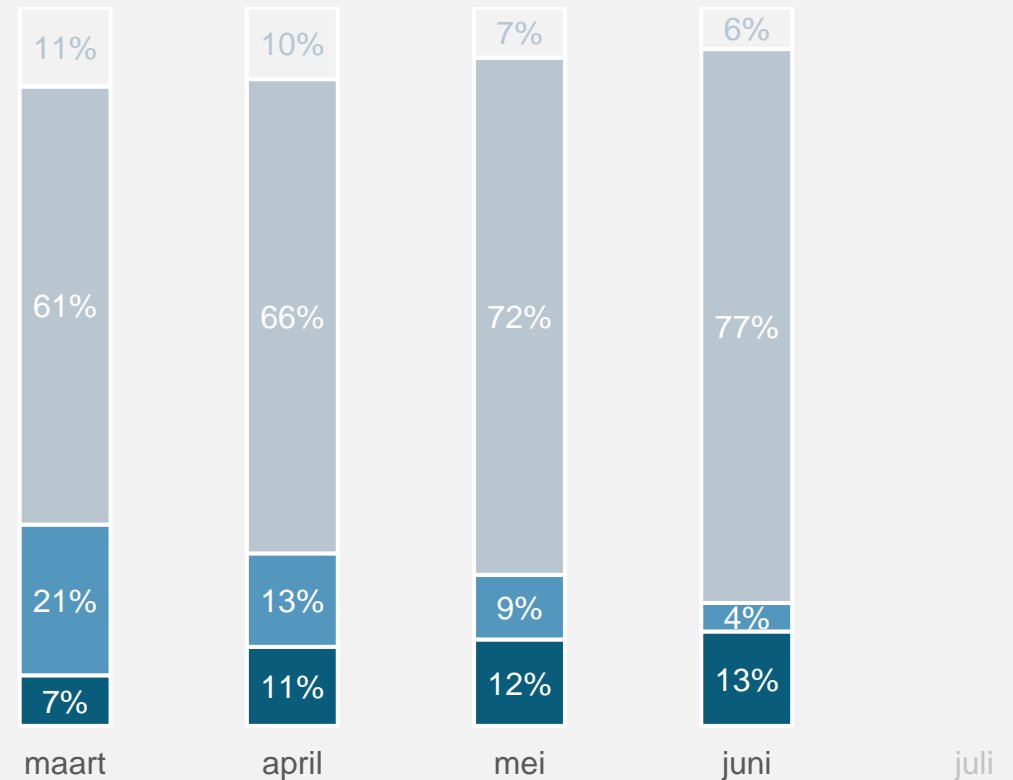
% van bedrijven dat gebruik maakt van overheidsondersteuning, trend, totaal

% van bedrijven in de bouw dat gebruik maakt van overheidsondersteuning omtrent Corona

- Weet niet
- Geen ondersteuning
- Verwacht ondersteuning nodig te hebben
- Krijgt op dit moment ondersteuning

Belangrijkste ondersteuning

- Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)
- Uitstel belastingdienst
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Over het onderzoek

Het doel van het onderzoek

Het COVID-19 virus veroorzaakt veel onzekerheid voor de Nederlandse maatschappij en de bouw-, installatie- en vastgoedsector. Dit onderzoek geeft inzicht in de gevolgen die de COVID-19 crisis met zich meebrengt in alle verschillende disciplines van de bouw-, installatie- en vastgoedsector. Het onderzoek loopt in eerste instantie 5 maanden om te monitoren of de gevolgen toe- of afnemen.

Methodologie

Maandelijks online onderzoek onder verschillende disciplines van de bouw, - installatie- en vastgoedsector.

Onderzoeksvragen

- Hoe zijn de afgelopen maand de ontwikkelingen geweest met betrekking tot de volgende indicatoren: Omzet, Orderportefeuille, Projecten (% uitgesteld, % afgesteld), Personeel (ziekteverzuim, ontslagen).
- Wat zijn de verwachtingen voor de komende 3 maanden met betrekking tot deze indicatoren?
- Themavragen: bijvoorbeeld opleiding, digitalisering en personeel.

Response wave 4

1084 online enquêtes afgenomen tussen 29 juni en 6 juli, verdeeld over:

- **270** Vastgoed, overheid en andere opdrachtgevers
- **165** Aannemers
- **164** Installateurs
- **198** Ontwerpers
- **193** Fabrikanten, leveranciers en handelaren
- **94** Afbouw

Wil je op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven van de situatie in de bouw en de laatste prognoses voor 2020?

Aan het begin van elke maand verschijnt een nieuw rapport met de meest recente data.

Wil je deze rapporten bestellen? Ga dan naar <https://www.usp-mc.nl/nl/inzichten/usp-shop/shop/bouw-monitor-nederland/>

Rapport juni 2020

€ 250

2020 | BouwMonitor Nederland - Juni

Rapport juli 2020

€ 250

2020 | BouwMonitor Nederland - Juli

Beide rapporten

juni – juli 2020

€ 450

BOUW MONITOR NEDERLAND

Ik wil graag de volgende marktrapporten aanschaffen:

- Maart 2020 - Bouw Monitor Nederland - Gratis
- April 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Mei 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Juni 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Juli 2020 - Bouw Monitor Nederland

USP Marketing Consultancy

© 10 July 2020, USP Marketing Consultancy B.V.

The information in this publication is strictly confidential and all relevant copyrights, database rights and other (intellectual) property rights are explicitly reserved. No part of this publication may be reproduced and/or published without the prior written permission of USP Marketing Consultancy B.V.